

Raadsvoorstel

Onderwerp Voorbereidingskrediet Dudok aan het Diep
Steller/telnr. H. Lubbers/ 8289 Bijlagen -0

Classificatie	☒ Openbaar ☐ Geheim	
	☐ Vertrouwelijk	
Portefeuillehouder	R. vd Schaaf	Raadsc commissie
Langetermijn agenda (LTA) Raad	LTA ja: ☐ Maand ☐ Jaar LTA nee: ☒ Niet op LTA	

Voorgesteld raadsbesluit

De raad besluit:

- I. kennis te nemen van de wijze waarop de locatie Dudok aan het Diep middels een ontwerprijsvraag tot ontwikkeling wordt gebracht;
- II. een voorbereidingskrediet te verstrekken voor het opstarten van het project tot Definitief Ontwerp **ter grootte van € 400.000,-**;
- III. het kapitaallasten voortkomend uit het voorbereidingskrediet **van € 18.000,-** te dekken uit de structurele middelen t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Binnenstad die zijn toegevoegd in de begroting 2019;
- IV. de gemeentebegroting 2019 op programmaniveau dienovereenkomstig te wijzigen.

Samenvatting

De locatie Dudok aan het Diep (hiervoor veelal de BIM-locatie genoemd) is in het coalitieakkoord benoemd als één van de locaties waar het herwinnen van de openbare ruimte kan worden gerealiseerd, waarbij groen en ontmoeting centraal staan. **Tijdens Let's Gro 2019** (van 30 oktober tot en met 2 november) krijgen inwoners van de gemeente Groningen een stem in het ontwerp van deze nieuwe plek in de stad. Voor dit ontwerpproces is een programma van eisen opgesteld dat ingaat op de kansen, de opgaves, het toekomstig gebruiken onze doelstellingen. Om het project nu op te starten en uit te werken tot het **Definitief Ontwerp wordt uw raad een voorbereidingskrediet gevraagd van € 400.000,-** te dekken uit de middelen voor het uitvoeringsprogramma Binnenstad.

B&W-besluit d.d.: 9 juli 2019

Aanleiding en doel

De locatie Dudok aan het Diep (hiervoor veelal de BIM-locatie genoemd) is in het coalitieakkoord benoemd als één van de locaties waar het herwinnen van de openbare ruimte kan worden gerealiseerd, waarbij groen en ontmoeting centraal staan.

Het doel is om dit gebied op en aan het water te transformeren tot een publieke plek met meer ruimte voor groen, meer verblijfskwaliteit en meer kansen voor recreatie op en aan het water. De plek groeit daarbij uit tot een nieuwe openbare trekker van formaat, een hotspot die het Ebbingekwartier en de oude Binnenstad met elkaar verbindt, waar vergroenen en het terugwinnen van de openbare ruimte hand in hand gaan om de verblijfskwaliteit op en aan de Diepenring te vergroten en de verbinding met het water te maken.

Met dit voorstel nemen wij uw raad mee in onze doelstellingen voor het gebied en de wijze waarop we het gebied tot ontwikkeling willen brengen. Om dat te realiseren vragen wij uw raad een voorbereidingskrediet.

Kader

Het kader voor de ontwikkeling van de locatie Dudok aan het Diep is gelegen in het coalitieakkoord 'Gezond, Groen, Gelukkig Groningen', de watervisie en het uitvoeringsprogramma Binnenstad met daarbij de inrichtingsleidraad 'Nieuwe Stadsruimtes'.

Argumenten en afwegingen

Één van de speerpunten van ons college is het creëren van meer ruimte voor een gezonde en groene leefomgeving met een toegankelijke openbare ruimte die ontmoeting en contact stimuleert. Een belangrijke locatie waar we dit streven naar willen maken is de locatie van het voormalig tankstation aan de noordzijde van de Diepenring. **Deze locatie noemen we 'Dudok aan het Diep' naar het Rijksmonumentale benzinestation met transformatorhuis, dat halverwege de jaren '50 is gerealiseerd naar het ontwerp van architect W.M. Dudok.** Dit gebied op en aan het water willen we transformeren tot een plek met meer ruimte voor groen, meer verblijfskwaliteit en meer kansen voor ontmoeting en recreatie op en aan het water. Deze plek kan uitgroeien tot een nieuwe openbare trekker van formaat, een hotspot die het Ebbingekwartier en de oude Binnenstad met elkaar verbindt, waar vergroenen en het terugwinnen van de openbare ruimte hand in hand gaan om de verblijfskwaliteit op en aan de Diepenring te vergroten en de verbinding met het water te maken.

Tijdens Let's Gro 2019 (van 30 oktober tot en met 2 november) krijgen inwoners van de gemeente Groningen een stem in het ontwerp van deze nieuwe plek in de stad. We hebben drie bureaus gevraagd een ontwerp te maken voor de locatie Dudok aan het Diep. Deze ontwerpen worden door zowel een deskundige jury als het publiek beoordeeld. Het publiek krijgt gedurende een week de mogelijkheid om digitaal te stemmen, startend na een presentatie op Let's Gro 2019.

Het voormalige benzinestation markeerde decennia lang de overgang van Diepenring naar het Boterdiep maar verandert straks in een groene, publiek toegankelijke verblijfplaats waar je samen in de zon kunt zitten, af kunt spreken, andere mensen ontmoet, kunt ontspannen, onthaasten en wegdrömen, maar ook feestvieren, picknicken, barbecuen en spelen en - wie weet - waar je weer een frisse duik kunt nemen in de Diepenring. Op deze plek voegen we publieke ruimte toe en komt de stad weer in contact met het water.

De locatie is ideaal gelegen want het heeft tot laat in de avond bezonning. Het toevoegen van bomen of ander overkappend groen kan zorgen voor schaduw en draagt bij aan de temperatuurbeheersing. Ook verdient de plek beschutting tegen het stadsverkeer op de Diepenring. Mogelijkerwijs kan met een versmalling of verandering van de rijbanen en het wijzigen van de aansluiting met de Bloemstraat en Boterdiep nog meer publieke ruimte worden toegevoegd en een minder harde overgang tussen rijbaan en de openbare plek worden gecreëerd. Een veilige oversteek en het verhinderen van wildparkeren (ook door fietsen) is een van de ontwerpuitsdagingen die we zien. Ook de aansluiting met het groene deel aan de westkant van het Dudokpand verdient aandacht.

De locatie Dudok aan het Diep

- 1. Invloedsgebied (uitgelichte deel)*
- 2. Plangebied prijsvraag Dudok aan het Diep*
- 3. Rijksmonumentaal Dudok-gebouw*
- 4. Samenhangen plekken aan weerszijden Ebbingbrug*

Speciale aandacht verdient de aard van het gebruik. De binnenstad van Groningen heeft weinig mogelijkheden om elkaar te ontmoeten of even te gaan zitten zonder dat een consumptie verplicht is. Dat verklaart ook waarom plekken als het Noorderplantsoen en het stadsstrand bij het DOT zo populair en veelbezocht zijn. Daar wordt de publieke ruimte niet of semi-commercieel uitgebaat. Je kunt er iets drinken **maar het hoeft niet. Zo'n plek kan Dudok ook worden. Een kleine stadsoase waar je ook zonder portemonnee heen kan.** En wil je toch een kopje koffie of een ijsje, dan biedt de alom aanwezige horeca in de buurt uitkomst. We zouden zelfs een publiek (oostkant) en semi-publiek deel (westkant) kunnen maken, gemarkeerd door het Dudok gebouwtje. In de opgave vragen we expliciet om een visie op het gebruik van de ruimte en het Dudok-gebouwtje.

Het stallen van fietsen verdient aandacht evenals het voorkomen van wildparkeren door bezorgbrommers of auto's. **Doortrekken van het Diepenringprofiel (1 brede rijbaan, een breed fietspad en een breed trottoir) is een mogelijkheid maar wellicht zijn er ook andere opties waardoor een 'rustiger' weggebruik kan worden gecreëerd,** zoals de realisatie van een verblijfsgebied conform de ontwerpen van Bussen over Oost en de Kattenbrug. Een van de ideeën die gedragen wordt door de ondernemingsvereniging Ebbingekwartier is het afwaarderen van de verkeersruimte tussen Boterdiep en Ebbingbrug tot een verblijfsgebied waar de auto wel mag komen, maar de voetganger op één staat. Je rijdt dan als het ware het tapijt van de binnenstad op, voelt je te gast en mindert daarvoor al vaart. Voor de opgave is het nu van belang dat de functionaliteit en toegankelijkheid van de verblijfsplek ook werkt indien een verkeerskundige ingreep pas op een later moment plaatsvindt. De uitdaging voor nu ligt in het veiliger maken van het gebruik van het gebied en interventies voor te stellen voor de verbetering van de toegankelijkheid, zonder de verkeersstructuur ingrijpend te veranderen. Voorstellen doen voor het aanpassen van de verkeersstructuur behoort nu niet tot de opgave.

Om daadwerkelijk contact met het water te maken dient de overgang van kade naar water zorgvuldig ontworpen te worden, waarbij de vraag voorligt of woonschepen verplaatst moeten worden. Ook de kademuur heeft een Rijksmonumentale status. De continuïteit van de kademuur is monumentaal en van cultuurhistorisch belang. Een harde, hoge kade heeft echter gelijktijdig niet onze voorkeur. We zijn eerder op zoek naar een nieuwe publieke ruimte met de stad als decor en de publieke ruimte als arena, waarbij contact met het water wordt gemaakt met aanvullende middelen zoals traptreden, een boardwalk of een steiger. Het zal moeten blijken of – met een goed ontwerp – transformatie van de kademuur aanvaardbaar is.

Tot slot het klimaat. Vergroening en klimaatadaptie zijn speerpunten van ons beleid. Het ontwerp dat we beogen geeft verkoeling, zorgt voor een goede afwatering en versterkt de stadsnatuur. Vooral bomen zijn hierbij van onschatbare waarde, maar het groen op maaiveld zorgt gelijktijdig voor de nodige biodiversiteit, het dempen van de gevolgen van hevige regenval en gelijktijdig ook voor een aangenaam verblijfsklimaat aan de Diepenring.

Met het definiëren van deze integrale opgave voor deze bijzondere plek aan de Diepenring zijn we aan het begin gekomen van het ontwerpproces. Het doel is dat de Dudoklocatie in de huidige collegeperiode wordt aangepakt. Met als resultaat dat de kade en het water zijn herwonnen, waarbij groen en ontmoeting centraal staan. Aan de hand van een Programma van eisen, waarin we het hiervoor geschrevene centraal hebben gesteld, hebben we drie bureaus gevraagd een ontwerp te maken voor de locatie Dudok aan het Diep. Deze ontwerpen worden door zowel een deskundige jury als het publiek beoordeeld, waarbij de jury ook nog beoordeeld op de financiële haalbaarheid, duurzaamheidsdoelstellingen en de mate waarin het ontwerp past in de stedenbouwkundige setting van het totale invloedgebied. Het publiek krijgt gedurende **een week de mogelijkheid om digitaal te stemmen, startend na een presentatie op Let's Gro 2019.**

Het bureau dat het prijswinnende ontwerp maakt, krijgt de gelegenheid om het ontwerp uit te werken naar een Definitief Ontwerp. Dit zal een innige samenwerking worden tussen het prijswinnende bureau en de gemeente Groningen om het ontwerp in al haar facetten integraal uit te werken, in te passen in de omgeving en uitvoeringsgereed te maken. Het projectbudget (inclusief plankosten) ligt hierbij **richtinggevend op € 2 miljoen**. Deze investering wordt gedekt door de middelen die conform het **coalitieakkoord 'Gezond, groen, gelukkig Groningen'** structureel zijn toegevoegd aan het **Uitvoeringsprogramma Binnenstad (Raadsbrief 'Stand van zaken Binnenstadsprogramma Ruimte voor jou 2019', mei 2019), aangevuld met € 0,4 mln uit het Groencompensatiefonds Eelde** (Raadsvoorstel 6659977, Compensatiepakket groen en duurzaamheid Eelde, december 2017). Om het project nu op te starten en uit **te werken tot het Definitief Ontwerp wordt uw raad een voorbereidingskrediet gevraagd van € 400.000,-** te dekken uit de middelen voor het uitvoeringsprogramma Binnenstad. Vervolgens kan uw raad eind 2020 een voorstel verwachten voor het uitvoeringskrediet op basis van een inrichtingsplan voor de locatie.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Een belangrijk onderdeel van het proces is de wijze waarop we het publiek betrekken bij de keuze van het uit te werken ontwerp. **Tijdens Let's Gro 2019 presenteren drie bureaus hun schetsontwerp aan het publiek.** Vervolgens volgt een internetstemming die voor 25% de eindbeoordeling van de ontwerpen bepaalt. Naast deze internetstemming bepaalt een deskundige jury, die ook nog beoordeeld op de financiële haalbaarheid, duurzaamheidsdoelstellingen en de mate waarin het ontwerp past in de stedenbouwkundige setting van het totale invloedgebied, de overige 75% van de beoordeling. Nadat het prijswinnend ontwerp bepaald is zal ook in het vervolproces tot Definitief Ontwerp nog veelvuldig de dialoog met de omgeving worden gezocht om uiteindelijk te komen tot de juiste afweging en het beste ontwerp.

Financiële consequenties

Met **het nu voorliggende voorstel is een voorbereidingskrediet gemoeid van € 400.000,-**. Dit bedrag wordt gedekt uit de structurele middelen t.b.v. het Uitvoeringsprogramma Binnenstad die zijn toegevoegd vanuit het coalitieakkoord.

Ten behoeve van het krediet wordt de begroting als volgt gewijzigd.

Begrotingswijziging Investerings 2019						
Dudok aan het Diep						
Betrokken directie(s)	Stadsontwikkeling					
Titel Raads- / Collegevoorstel	Dudok aan het Diep					
Besluitvorming (orgaan + datum)	Raad					
Incidenteel / Structureel	I					
Looptijd	2019-2020					
Soort wijziging	Investing					
Financiële begrotingswijziging						<i>Bedragen x 1.000 euro</i>
Programma	Deelprogramma	Directie	I/S	Lasten	Baten	Saldo te activeren
07. Verkeer	07.6 Overig verkeer	SO Ontwikkeling en Uitv	I	400		400
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING				400	0	400

Overige consequenties

Het prijswinnend ontwerp en de wijze waarop dit ontwerp past in de stedenbouwkundige setting van het totale invloedgebied, is kaderstellend voor een aantal locatieontwikkelingen in de directe omgeving. Naast de Dudok-locatie zelf gaat het hierbij o.a. ook over de samenhang tussen de gebieden aan weerszijden van de Ebbingbrug, zowel noord-zuid als oost-west en de wijze waarop hier ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Met de eigenaren van de kiosk op de Ebbingbrug is inmiddels overeenstemming bereikt over het opknappen van de kiosk en het voortgezet gebruik, maar ook overige vraagstukken spelen zoals de inrichting van het groengebied, de wijze waarop hierin terrassen een plaats krijgen, het wonen op het water en of het mogelijk is om een commercieel terras op het water te exploiteren.

Vervolg

Ons college zal op basis van de beoordeling van publiek en jury een besluit nemen over het prijswinnend ontwerp en de raad hierover informeren. Dit ontwerp wordt vervolgens uitgewerkt tot een definitief ontwerp, waarna de raad wordt gevraagd dit ontwerp vast te stellen en het uitvoeringskrediet te verstrekken. Afhankelijk van het ontwerp dient een planologische procedure doorlopen te worden.

Lange Termijn Agenda

n.v.t.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,

de secretaris,

Peter den Oudsten

Diana Starmans

Dit raadsvoorstel is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.